

Format bijdrage aan uitgebreide agenda ARO versie februari 2022

Graag, samen met bijbehorende stukken, uiterlijk 1,5 week voor de vergadering beschikbaar stellen aan de secretaris van de ARO.

Datum: 17 maart 2023 (te behandelen 28 maart 2023)

Naam plan + adres + betreffende gemeente:

➤ **Natuurbrug Westerheide N525 te Laren**

1. *Behandelend ambtenaar:*

➤ Maarten Broos, directie B&U, sector Bodem en Groen

2. *Betreft:*

➤ Toetsing plan door beantwoording van de onder punt 7 vermelde vragen:

3. *Meegezonden stukken*:*

- Ecologisch rapport; Ontsnipplingsplan N525, adviesbureau Alterra, juli 2017;
- Landschapsrapport; Landschappelijk kader Faunapassage N525 van PNH, mei 2018;
- Uitwerking van varianten; Natuurverbinding N525, toelichting op het schetsontwerp, bureau Waardenburg, juni 2021;
- Natuurverbinding N525, Analyse cultuurhistorische kenmerken en waarden van de weg en de onmiddellijke omgeving, Cultuurhistorische Projecten Weesp, Marinus Kooiman, 15 maart 2023
- Ontsnippering van de N525 – Natuurbrug versus faunatunnel, Alterra, E.A. van der Grift, 15 maart 2023

*de stukken staan onder:

[S:\Directies\BEL\IOT\Ruimtelijke kwaliteit\Instrumenten ruimtelijke kwaliteit\ARO \(58064\)\ARO vergaderingen\2023 92. 28 maart](S:\Directies\BEL\IOT\Ruimtelijke kwaliteit\Instrumenten ruimtelijke kwaliteit\ARO (58064)\ARO vergaderingen\2023 92. 28 maart)

4. *Resultaat ambtelijke voortoets:* (> hier graag de afwegingen omtrent nut en noodzaak, de relatie met de structuurvisie/verordening (relevante artikelen) en de reden om het aan plan aan de ARO voor te leggen; hier niet het ambtelijk advies ruimtelijke kwaliteit)

Er is geen ambtelijke voortoets gedaan. Nut en noodzaak van het project blijkt o.a. uit de rapportages van Alterra.

In het Gooi is reeds veel inspanning verricht om de natuur te 'ontsnippen'. Dat heeft o.a. geleid tot een aantal grote natuurverbindingen (natuurbruggen). Door de realisatie van de natuurverbinding over de N525 is de natuur van het Gooi 'ontsnipperd' en zijn de natuurgebieden van het Gooi verbonden met de natuurgebieden van de Utrechtseheuvrug. De natuurverbinding over de N525 is de laatste nog te realiseren verbinding van het Gooi. Zie onderstaande afbeelding.

Relevante artikelen Omgevingsverordening:

Het projectgebied van de natuurverbinding ligt in het BPL Het Gooi waarbij de omliggende heidevelden onder het NNN vallen. De volgende kernkwaliteiten zijn relevant:

Landschappelijke karakteristiek: aardkundige waarde en stuwwallenlandschap

Openheid en ruimtebeleving: 'illusielandschap' bestaande uit bossen en heidevelden

Ruimtelijke dragers: Radiale wegenstructuur en lanen

5. *Eerdere advisering ARO:* (N.v.t óf Het plan is eerder behandeld in de ARO tijdens de vergadering van >>. De conclusie luidde toen als volgt:>

N.T.V.

6. *Relatie met Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:* (> hier een korte beschrijving van het betreffende ensemble en/of structuur: landschappelijke karakteristiek, openheid en ruimtebeleving, ruimtelijke dragers en ook de ambities en ontwikkelprincipes)

Landschappelijke karakteristiek:

> De landschappelijke karakteristiek betreft het reliëfrijke stuwwallenlandschap met bossen en heidevelden. Openheid en ruimtebeleving gaat in op het feit dat het Gooi weliswaar dichtbebouwd is geraakt maar desondanks een groene indruk maakt ('illusielandschap' door inpassing van de randen van het stedelijk gebied). De heidevelden vormen open ruimten. De Hilversumse weg is als beplante

verbindingsweg aangemerkt als ruimtelijke drager. Het koesteren en versterken van de groenstructuur van het 'illusielandschap' is een belang-rijke relevante ambitie:

> Behoud de nog aanwezige groene buffers tussen de kernen.

> Houd de verbindingswegen tussen de kernen vrij van ruimtelijke ontwikkelingen. Behoud het contact tussen de weg en het landschap. Alhoewel de Leidraad een pleidooi houdt voor het behoud van de groene zones en het laan-karakter van de Hilversumse weg gaat de Leidraad niet over het wel of niet aanbrengen van de faunavoorziening. Het geeft handreikingen over hoe om te gaan met het landschap en de ingreep tot een minimum te beperken.

Openheid en ruimtebeleving:

> Het Gooi is dicht bebost. De heidevelden en de restanten van de engen en zanderijen vormen hierbinnen open ruimten. Ondanks de hoge bebouwingsgraad oogt het ensemble groen en lommerrijk door de beplanting in en rond de kernen. Op diverse plekken loopt het groen in de kernen over in het landschap. Vanaf de heidevelden is er nauwelijks zicht op de bebouwing. Er is sprake van een 'illusielandschap'. Alleen de hogere elementen als de televisietoren en watertorens zijn zichtbaar boven de boomtoppen. Opvallend is dat bij de meer planmatig ontwikkelde wijken in kernen als Hilversum en Bussum de overgang naar het (afwisselend open en gesloten) landschap zorgvuldig zijn vormgegeven, terwijl bij de villaparken in de bosrijke gebieden nauwelijks sprake is van een overgang. Ook in Huizen en Naarden waar het omringende landschap veel opener is, zijn de overgangen (randen) van de wijken zorgvuldig ontworpen met opgaand groen. Aan de noord- en oostzijde zijn er abrupte overgangen naar de openheid van het Gooimeer en het Eemland. De schootsvelden rond de vesting Naarden zijn deels nog goed ervaarbaar. De landgoederenzone van 's-Graveland heeft langgerekte ruimtes; vanaf sommige landhuizen zijn er zichtlijnen naar de Ankeveense en Kortenhoefse polder.

Ruimtelijke dragers:

> Het reliëf van het ensemble is van oudsher sturend geweest voor de verschijningsvorm van het gebied. De van oorsprong agrarische nederzettingen werden gevestigd op de overgang van droog naar nat. De bebouwing concentreerde zich om de brink. Oude schaapsdriften en verbindingswegen vormen een radiaal stelsel, dat heel kenmerkend is voor Het Gooi. De oude verbindingswegen zijn meestal beplant. De ruimten tussen de schaapsdriften en kernen Naarden-Bussen en Blaricum-Laren werden geleidelijk volgebouwd. Recente uitbreidingen van Huizen volgen de Gooimeerkust, de snelweg A27 door Eemland vormt de grens. De snelweg A1 is autonoom in het landschap aangelegd en is geen structurerend element; er is weinig bebouwing op gericht. Dat geldt niet voor de spoorlijn en vooral voor de stations, die een ontwikkelingslijn vormen.

Wat betreft de *ambities en ontwikkelprincipes* staat in de Leidraad:

Ambities:

- Behoud de nog aanwezige groene buffers tussen de kernen.
- Houd de verbindingswegen tussen de kernen vrij van ruimtelijke ontwikkelingen. Behoud het contact tussen de weg en het landschap.

Ontwikkelpincipes:

- Ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij: • het groen houden van randen van open gebieden.
- Koesteren en versterken van de groenstructuur van het 'illusielandschap'.
 - Behoud de nog aanwezige groene buffers tussen de kernen.
 - Houd de verbindingswegen tussen de kernen vrij van ruimtelijke ontwikkelingen. Behoud het contact tussen de weg en het landschap. - >

7. *Vragen aan de ARO:* (overnemen uit format ARK-advies, voor zover beschikbaar)

- Zijn de onderzoeken ten aanzien van 'natuur' en 'cultuurhistorie' volledig en zijn de conclusies die hieruit getrokken zijn juist?
- Is de vertaling van de criteria voortkomend uit beide onderzoeken naar randvoorwaarden correct en volledig?
- Hoe kunnen we een ecologisch goed functionerende natuurverbinding bouwen waarbij we rekening houden met de kenmerkende cultuurhistorie van de N525?

- Op welke manier kan deze ecologisch goed functionerende natuurverbinding vanuit een integrale benadering waarde toevoegen aan het landschap?

NB:

- Er is nog geen ontwerp voor de natuurverbinding (ook niet het schetsontwerp uit het rapport van Waardenburg). De provincie zit nog in het proces om te komen tot een ontwerp.
- In verband met verschil in inzicht tussen PNH en de raad van Laren (PNH wil een natuurbrug; de natuur over de weg heen, Laren wil een tunnel; de natuur onder de weg door) wordt de ARO gevraagd uitspraak te doen. De projectorganisatie heeft op verzoek van de wethouder op 16 februari jl. een toelichting gegeven op het project aan de raad van Laren. Hierin is de toetsing van bovenstaande stukken door de ARO alsook de formulering van de vragen aan de ARO gepresenteerd en afgestemd. De raad van Laren waardeert de processtap van toetsing door de ARO.